

Articol de fond: Revoluție fiscală “în forma continuată”

de Alex Tabacu, Tax Partner Voicu & Filipescu

În ultimii doi ani modificările fiscale au fost mai frenetice și mai exotice decât oricând. Am putea spune că ne aflăm în fața unei revoluții fiscale perpetue sau mai bine zis ne aflăm în fața unei revoluții fiscale „în forma continuată”. Forfota aceasta continuă și aparent haotică creează impresia că tot ce a fost reglementat până acum trebuie schimbat într-o formă sau alta și, în acest fel, conceptul de stabilitate și de predictibilitate este distrus complet. Pare că totul se rezonează și se rescrie într-un mod știut doar de către inițiatorii modificărilor. Există senzația că dialogul este inutil câtă vreme inițiatorii au soluțiile deja „validate”.

Modificări legislative publicate în luna ianuarie 2019

Practica Voicu & Filipescu acoperă toate domeniile de expertiză relevante pentru compania dumneavoastră. În această ediție vă sunt prezentate câteva modificări legislative recente în următoarele domenii:

- Protecția datelor cu caracter personal
- Dreptul muncii
- Energie
- Asigurări, piețe de capital, pensii private
- Litigii și arbitraje
- Achiziții publice

+ VF News

Articolul „Legile antibănci”. De unde, de ce și încotro? de Dumitru Rusu, Partener la Voicu & Filipescu publicat pe CEE Legal Matters. Dați [click aici](#) pentru a citi articolul.

Capitolul referitor la România, semnat de Marta Popa, Partener Senior la Voicu & Filipescu, a fost inclus în [Getting the Deal Through - Public Private Partnership 2019 edition](#). Ediția poate fi consultată [aici](#).

Capitolul referitor la România, semnat de Roxana Neaguțu, Partener la Voicu & Filipescu, a fost inclus în [Getting the Deal Through - Real Estate 2019 edition](#). Ediția poate fi consultată [aici](#).

Chambers and Partners Europe recomandă Voicu & Filipescu pentru activitatea avocaților săi în 2 arii de practică: fuziuni și achiziții, și societăți comerciale.

IFLR 1000, ediția 2019 recomandă Voicu & Filipescu pentru activitatea avocaților săi în 3 arii de practică: fuziuni și achiziții, financiar –bancar și dezvoltare de proiecte. Dumitru Rusu, Partener Voicu & Filipescu este de asemenea recomandat pentru activitatea lui în domeniile bancar și piețe de capital.

Legal500 EMEA ediția 2018

recomandă Voicu & Filipescu pentru activitatea avocaților săi în 7 arii de practică: drept comercial, societăți comerciale și fuziuni și achiziții, dreptul muncii, energie și resurse naturale, PPP și achiziții publice, imobiliare și construcții, restructurare și insolvență. Mugur Filipescu, Marta Popa, Roxana Neaguțu, Raluca Mihai și Mariana Popa sunt de asemenea recomandați de ghidul de prestigiu pentru activitatea lor.

articol de fond

Revoluție fiscală „în forma continuată”

de Alex Tabacu, Tax Partner Voicu & Filipescu

În ultimii doi ani modificările fiscale au fost mai frenetice și mai exotice decât oricând. Am putea spune că ne aflăm în fața unei revoluții fiscale perpetue sau mai bine zis ne aflăm în fața unei revoluții fiscale „în forma continuată”.

Forfota aceasta continuă și aparent haotică creează impresia că tot ce a fost reglementat până acum trebuie schimbat într-o formă sau alta și, în acest fel, conceptul de stabilitate și de predictibilitate este distrus complet.

Pare că totul se resetează și se rescrie într-un mod știut doar de către inițiatorii modificărilor. Există senzația că dialogul este inutil câtă vreme inițiatorii au soluțiile deja „validate”.

Dacă anul 2018 a fost considerat un an frământat de multiple schimbări majore, un așa zis „an al revoluției fiscale”, în care au fost schimbate substanțial domenii precum impozitarea veniturilor individuale, sistemul contribuțiilor sociale, modul de calcul și de declarare a acestora, regimul microîntreprinderilor, regimul de deductibilitate al dobânzilor la împrumuturile non-bancare, cotele de TVA în anumite sectoare, etc, iacătă anul 2019 debutează într-o manieră absolut neașteptată cu parcă și mai multe modificări de taxe și impozite, care prin amploarea și impactul lor afectează sectoare importante ale economiei și chiar economia în ansamblu.

Anul 2018 a fost acela în care retorica și aparența erau de reducere a poverii fiscale și simplificare a modului de raportare a veniturilor individuale, în timp ce anul 2019 pare a fi anul introducerii de noi taxe de natură fiscală sau mai puțin fiscală.

Cele mai răsunătoare și bulversante modificări nu au avut neapărat o componentă fiscală pură, în sensul că nu au vizat taxe și impozite reglementate de codul fiscal, dar au constat în introducerea de noi taxe sau contribuții, după caz.

De departe cel mai răsunător exemplu este cel al taxei pe activele financiare, supranumită și „taxa pe lăcomie”.

Prin ordonanța de urgență numărul 114 emisă la finalul lunii decembrie 2018 guvernul a instituit o taxă asupra activelor financiare aplicabilă instituțiilor bancare în situația în care media trimestrială a dobânzii ROBOR depășește pragul de referință de 2%. Cota taxei se situează între 0,1% și 0,5% din valoarea activelor financiare înregistrate în evidențele contabile depinzând de nivelul cu care ROBOR la 3 luni și respectiv la 6 luni depășește pragul de referință de 2%.

În același timp ordonanța 114 modifică și alte acte normative astfel:

Prin legea energiei electrice și gazelor naturale s-a stabilit o „contribuție” de 2% din cifra de afaceri realizată de operatorii economici ce desfășoară activități licențiate ANRE. Acest impozit special nu este de imediată aplicare, intrând în vigoare amânat, începând cu data de 1 ianuarie 2022.

Pentru acordarea licențelor de utilizare a frecvențelor radio și a regimului infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice se stabilesc taxe de 2-4% din cifra de afaceri, iar sancționarea contravențiilor se majorează de la 2% la 5% din cifra de afaceri pentru abateri accidentale și respectiv de la 5% la 10% din cifra de afaceri pentru încălcări repetate.

Pentru furnizorii de rețele de comunicații electronice care încheie contracte sau efectuează lucrări fără existența dreptului de acces sau în lipsa unei autorizații de construire se instituie o amendă de până la 10% din cifra de afaceri, proporțional cu numărul de utilizatori deserviți fără autorizație, 1 procent adăugându-se pentru fiecare 100 de utilizatori.

Pentru organizatorii de jocuri de noroc se instituie o taxă anuală de 2% din totalul taxelor de participare încasate lunar. Prevederea se aplică începând cu 1 ianuarie 2019.

În cazul fondurilor de pensii administrate privat au fost reduse comisioanele de administrare de la un maxim de 2,5% la 1%. În același timp componența lunară raportată la activul net total al fondului a fost redusă de la 0,5% la 0,02-0,07%.

În domeniul strict fiscal, OUG 114, introduce un set de facilități fiscale pentru sectorul construcțiilor menite să diminueze fenomenul „muncii la negru”.

Astfel, pentru perioada 1 ianuarie 2019 – 31 decembrie 2028 persoanele fizice care obțin venituri din salarii și asimilate într-o marjă de 3.000-30.000 lei, de la angajatori care desfășoară activități în domeniul construcțiilor a căror cifră de afaceri din activități de construcții este de cel puțin 80% din total cifra de afaceri se aplică următoarele facilități:

- Scutirea de la plata impozitului pe salarii;
- Exceptarea de la plată contribuției la asigurările sociale de sănătate cu asigurarea persoanelor respective fără plata contribuției;
- Diminuarea contribuției la asigurările sociale datorate de angajat de la 25% la 21,25%;
- Exceptarea de plata contribuției sociale datorate de angajatori;
- Contribuția asiguratorie pentru muncă se reduce la 0,34%.

Iar pentru anul 2019 în sectorul construcțiilor, salariul minim brut pe țară garantat în plată, fără sporuri și alte adaosuri, a fost reglementat la 3.000 lei lunar.

Un alt act normativ, publicat în luna ianuarie 2019 și anume legea 30/2019 de adoptare a ordonanței de urgență 25/2018 aduce și el numeroase amendamente atât codului fiscal cât și codului de procedură fiscală, cum ar fi:

- Se modifică procedura de deducere a cheltuielilor cu dobânzile pentru împrumuturile non-bancare în sensul creșterii limitei de deductibilitate de la 200.000 euro la 1.000.000 euro pe an, iar procentul adițional se mărește de la 10% la 30%;

- Se modifică procedura de regularizare a taxei pe valoarea adăugată în cazul bunurilor și serviciilor comercializate către entități aflate în procedura de faliment. Regularizarea este permisă la data deciziei instanței de intrare în faliment, iar nu la data deciziei instanței privind închiderea procedurii de faliment cum era până în prezent;
- Se elimină unele restricții cu privire la utilizarea cotei reduse de TVA de 5% în cazul achizițiilor de imobile de către persoanele fizice. Astfel au fost eliminate restricțiile privind suprafața maximală a terenului de 250 metri pătrați și respectiv limitarea achizițiilor la o singură proprietate. În prezent poate fi achiziționat un număr nelimitat de imobile cu cota de 5% dacă sunt îndeplinite condițiile impuse de codul fiscal;
- S-a introdus impozitarea cu cotă standard de 10% a veniturilor individuale obținute din tranzacționarea monedelor virtuale;
- Au fost modificate reglementările cu privire la modul de acordare a sponsorizărilor în sensul acordării facilităților fiscale doar în cazul în care beneficiarul sponsorizării este o entitate înscrisă într-un registru special. În acest sens ANAF va trebui să înființeze un registru al entităților/unităților de cult pentru care se acordă deduceri fiscale;
- S-a introdus clasificarea contribuabililor în clase de risc: redus, mediu și ridicat;
- S-a reglementat în premieră o procedură de mediere prin care organul fiscal este obligat ca, la solicitarea contribuabilului aflat într-o procedură de executare silită, să organizeze o întâlnire cu contribuabilul pentru a analiza și clarifica întinderea obligației fiscale precum și a analiza situația financiară a debitorului;
- S-a reglementat procedura suspendării executării silite sau neînceperii acesteia, după caz, în situația în care a fost constituită o garanție sub forma de scrisoare de garanție bancară sau poliță de asigurare.

Trebuie amintit faptul că în paragrafele anterioare este punctată doar o succintă prezentare a modificărilor introduse în decursul a mai puțin de o lună de la începutul acestui an.

Lista tuturor modificărilor este mult mai amplă și cuprinde multe alte materii fiscale cum ar fi impozitarea microîntreprinderilor, impozitarea veniturilor individuale, acordarea voucherelor culturale, regimul accizelor și taxelor speciale, taxele și impozitele locale, fondul suveran de investiții etc.

Din simpla enumerare a domeniilor de reglementare ajustate recent se poate ușor conchide faptul că noțiunea de revoluție fiscală „în formă continuată” nu este doar o figură de stil ci este în primul rând o realitate apăsătoare, greu de înțeles pe deplin și cu impact imprevizibil în momentul de față.

Pentru a nu încheia într-o notă tristă aș zice că putem să ne uităm doar la cele câteva facilități fiscale introduse în aceste acte normative (vezi regimul deductibilității dobânzilor, procedura de mediere), ignorând în același timp avalanșa de lucruri mai puțin plăcute. Dacă putem...

protecția datelor cu caracter personal - modificări legislative publicate în ianuarie 2019

Comitetul European pentru Protecția Datelor („CEPD”) a făcut public rezumatul aspectelor discutate în cadrul celei de-a șasea Plenare

Potrivit comunicatului de presă publicat la data de 24 ianuarie 2019 pe site-ul https://edpb.europa.eu/news/news/2019/european-data-protection-board-sixth-plenary-session-privacy-shield-brexit-clinical_en, s-au discutat:

1. **Privacy Shield** – membrii Board-ului au adoptat un raport privind a doua revizie anuală a EU-US Privacy Shield și au apreciat eforturile depuse în privința modificării procesului de certificare, demararea acțiunilor de supraveghere din oficiu, precum și eforturile de publicare a unui număr de documente importante, în parte prin declassificarea acestora (cum ar fi deciziile Curții FISA);
2. **Brexit-ul** – s-au discutat consecințele Brexit-ului asupra transferului de date cu caracter personal. Membrii au fost de acord să coopereze și să facă schimb de informații cu privire la pregătirile și tool-urile dezvoltate care să asigure transferul datelor cu caracter personal;
3. **Studiile clinice** - în urma unei solicitări din partea Comisiei Europene, CEPD a adoptat o opinie privind studiile clinice. Opinia se referă, în special, la aspectele legate de temeiul juridic al prelucrării datelor cu caracter personal în contextul studiilor clinice și cu privire la utilizările secundare ale datelor din studiile clinice în scopuri științifice. Avizul va fi transmis Comisiei Europene;
4. **Liste DPIA** - CEPD a adoptat avize privind lista operațiunilor de prelucrare a datelor care fac obiectul evaluării de impact asupra protecției datelor (“DPIA”) trimise de către Liechtenstein și Norvegia;
5. **Ghiduri privind certificarea** - CEPD a adoptat o versiune finală a ghidului WP29 privind certificarea, inclusiv o nouă anexă, anexă ce va face obiectul unei consultări publice.

A fost publicată Legea nr. 363/2018 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii, cercetării, urmăririi penale și combaterii infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date.

Legea, publicată la 7 ianuarie 2019, reglementează prelucrarea datelor cu caracter personal în scopul realizării activităților de prevenire, descoperire, cercetare, urmărire penală și combatere a infracțiunilor, de executare a pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și de menținere și asigurare a ordinii și siguranței publice de către autoritățile competente, în limitele competențelor stabilite prin lege.

Sunt instituite obligații în ce privește:

- includerea în actele normative care instituie prelucrări de date cu caracter personal a unor aspecte privind contextul general al prelucrării, datele cu caracter personal care urmează să fie prelucrate, scopurile prelucrării, termenele de stocare generale și, după caz, specifice a datelor cu caracter personal;
- termenele de păstrare care nu pot fi mai mari decât jumătate din termenul general de stocare corespunzător scopului prelucrării,
- informarea de către operator a persoanei vizate cu privire la identitatea și datele de contact ale operatorului, datele de contact ale responsabilului cu protecția datelor, scopurile în care sunt prelucrate datele cu caracter personal, dreptul operatorului de a omite furnizarea de informații persoanei vizate în anumite cazuri;
- măsuri tehnice și organizatorice adecvate pentru prelucrarea datelor cu caracter personal;
- obligația operatorului de a ține evidența tuturor categoriilor de activități de prelucrare aflate în responsabilitatea sa;
- desemnarea un responsabil cu protecția datelor cu caracter personal.

Legea nr. 363/2018 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din data de 7 ianuarie 2019, dată la care intră și în vigoare, cu excepția prevederilor referitoare la contravenții care vor intra în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării legii în Monitorul Oficial.

dreptul muncii - modificări legislative publicate în ianuarie 2019

Hotărârea de Guvern nr. 1045/2018 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din data de 9 ianuarie 2019, intrând în vigoare la aceeași dată.

Normele metodologice detaliază modalitatea de acordare a biletelor de valoare stabilind termenul de valabilitate, condiții privind acordarea acestora și de asemenea, clauze care trebuie în mod obligatoriu cuprinse în contractul dintre angajator și unitățile emitente. Printre cele mai importante prevederi menționăm:

- Cu privire la termenul de valabilitate, **tichetele de masă sunt valabile în anul calendaristic în care au fost emise**, cu excepția celor emise în perioada 1 noiembrie - 31 decembrie, care pot fi utilizate până la data de 31 decembrie anul următor;
- Angajatorii, împreună cu organizațiile sindicale legal constituite sau, acolo unde nu este constituit un sindicat, cu reprezentanții salariaților, stabilesc prin contractele colective de muncă sau prin Regulamentul intern, după caz, **clauze privind acordarea biletelor de valoare**, care să prevadă cel puțin: numărul salariaților din unitate care pot primi bilete de valoare și valoarea nominală acordată, categoriile de salariați care primesc bilete de valoare, criteriile de selecție privind stabilirea salariaților care primesc tichete de masă, stabilirea concretă a activităților, destinațiilor și evenimentelor care se încadrează în cheltuieli sociale, pentru care se vor acorda salariaților tichete cadou, tichete de creșă și culturale, după caz, și care vor face obiectul contractelor comerciale de prestări de servicii cu unitățile emitente, și nu în ultimul rând documentația pe care salariatul trebuie să o prezinte angajatorului;
- Acordarea de către angajator **a unei categorii de bilete de valoare nu exclude acordarea concomitentă, aceluiași salariat, și a altor categorii** de bilete de valoare;
- Normele stabilesc și **ce clauze trebuie în mod obligatoriu cuprinse în contractul pentru achiziționarea biletelor de valoare**, încheiat între angajator și unitățile emitente, printre care: necesarul estimat anual, semestrial sau trimestrial sau eșalonarea pe luni în cazul tichetelor de masă, costul imprimatului/emiterii biletelor de valoare pe suport electronic, condițiile de restituire, lista unităților afiliate, etc;
- Se mai prevăd condiții pentru acordarea tichetelor de creșă, obligații pentru unitățile emitente de bilete de valoare, iar în Anexa nr. 14 la Norme este prevăzut **modelul biletului de valoare pe suport hârtie**, cu elementele obligatorii care se imprimă pe acesta.

Nu în ultimul rând, trebuie menționat că, având în vedere că prevederile Legii nr. 165/2018 nu vor fi aplicabile condițiilor de acordare a voucherelor de vacanță până la data de 1 ianuarie 2021, în mod firesc nici prevederile Normelor nu vor fi aplicabile acestei categorii de bilete de valoare.

Legea nr. 30/2019 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 25/2018 privind modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru aprobarea unor măsuri fiscal-bugetare a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 44 din data de 17 ianuarie 2019, intrând în vigoare la aceeași dată.

Printre modificările aduse de această Lege unor acte normative, se numără și clarificarea regimului fiscal aplicabil biletelor de valoare. Astfel, prin Legea nr. 30/2019 se introduce chiar la art. 1 alin. (1) din Legea 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, o trimitere la Codul fiscal în tot ceea ce privește regimul fiscal al biletelor de valoare - *regimul fiscal al biletelor de valoare este prevăzut în Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.*

Drept consecință, potrivit art. III din Legea nr. 30/2019, **se abrogă art. 9** din Legea 165/2018 privind acordarea biletelor de valoare, care prevedea că sumele corespunzătoare biletelor de valoare acordate de angajator sunt deductibile la calculul impozitului pe profit, nefiind luate în calcul (nici pentru angajator și nici pentru salariat) la stabilirea drepturilor și obligațiilor care se determină în raport cu venitul salarial.

Așadar, prin trimitere la Codul fiscal, procedura impozitării veniturilor de natura biletelor de valoare va fi următoarea:

- (i) la **nivelul angajatului**, veniturile salariale de natura biletelor de valoare vor fi impozitate, însă sumele respective nu vor fi incluse în baza de calcul a contribuțiilor sociale de stat și, respectiv, a contribuțiilor sociale de sănătate;
- (ii) la **nivelul angajatorului**, sumele acordate sub forma biletelor de valoare vor fi deductibile fiscal, costul cu biletele acordate fiind considerat cost salarial.

Hotărârea de Guvern nr. 714/2018 privind drepturile și obligațiile personalului autorităților și instituțiilor publice pe perioada delegării și detașării în altă localitate, precum și în cazul deplasării în interesul serviciului a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 97 din data de 18 septembrie 2018, dar a intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2019, înlocuind astfel Hotărârea Guvernului nr. 1860/2006.

Deși condițiile de acordare a indemnizațiilor de delegare și detașare prevăzute în Hotărâre se aplică doar personalului autorităților și instituțiilor publice, aceasta este totuși de interes din punct de vedere fiscal pentru persoanele care activează în mediul privat, deoarece la stabilirea cuantumului unor sume scutite de la impozit se face trimitere la plafoanele stabilite de Hotărârea de Guvern nr. 714/2018.

Astfel, potrivit art. 76 alin. (2) și alin. (4) din Codul fiscal, sunt prevăzute **scutiri de la plata impozitului pe venit** pentru:

- cheltuielile privind transportul și cazarea salariatului delegat indiferent de valoare;
- cheltuielile cu indemnizațiile de delegare **în limita a 2,5 ori nivelul legal stabilit prin Hotărârea de Guvern** pentru personalul din instituțiile publice - adică Hotărârea de Guvern nr. 714/2018 (în ceea ce privește deplasările interne).

Având în vedere că nivelul legal prevăzut pentru indemnizația de delegare, la care face trimitere Codul fiscal, s-a majorat de la 17 lei la 20 de lei începând cu 1 ianuarie 2019, rezultă printr-un calcul simplu că și **plafonul maxim neimpozabil**

s-a majorat de la 42,5 lei la 50 de lei. Acest plafon se aplică de asemenea, și celorlalți beneficiari ai indemnizației de delegare prevăzuți în Codul fiscal: administrator, director, membrul directoratului și managerul delegat.

Menționăm că aceste cheltuieli sunt prevăzute și la art. 139 alin. (1) lit. j) și l) din Codul Fiscal, ca nefiind incluse în baza de calcul a contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, în limita aceluiași plafon prevăzut pentru impozitul pe venit.

energie - modificări legislative publicate în ianuarie 2019

Legea nr. 360/2018 privind modificarea art. 8 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 03 ianuarie 2019, în vigoare de la 06 ianuarie 2019.

Actul normativ instituie modificări la nivelul dispozițiilor care reglementează cantitatea de energie electrică pentru care se stabilește obligația de achiziție a certificatelor verzi. Astfel, această cantitate cuprinde și energia electrică utilizată de către un producător de energie electrică pentru consumul final propriu, altul decât consumul tehnologic și altul decât consumul necesar pentru extracția, prepararea și manipularea materiilor prime folosite la producerea energiei electrice, în cazul unui producător de energie electrică care are în componența sa și extracția, prepararea și manipularea materiilor prime folosite la producerea energiei electrice, indiferent de poziția locului de consum și de modalitatea de transport al materiei prime extrase.

Această modificare este supusă autorizării de către Comisia Europeană, aceasta fiind și cea care va aplica aceste prevederi.

Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 211/2018 privind modificarea și completarea Regulamentului pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 12/2015 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 28 din 10 ianuarie 2019 și este aplicabil începând cu aceeași dată.

Actul normativ instituie modificări la nivelul obligațiilor ce trebuie respectate de solicitant pentru ca acesta să obțină autorizații sau licențe. Astfel, acesta trebuie să furnizeze ANRE și adresa acestuia de e-mail, în afara datelor de contact necesare procedurilor. De asemenea, se completează dispozițiile referitoare la actele ce trebuie anexate cererii, în sensul că certificatul constatator emis de oficiul registrului comerțului cu privire la solicitant trebuie să demonstreze faptul că acesta are obiectul de activitate corespunzător serviciului ori activității pentru care se solicită autorizația sau licența.

În plus, în cazul acordării licențelor pentru furnizarea energiei electrice către solicitanții persoane juridice, acestea vor depune și documente din care să rezulte că dispun de o sumă de bani cel puțin egală cu 25% din valoarea cifrei de afaceri estimată a se realiza în primele 12 luni de activitate ca furnizor de energie electrică, dar nu mai puțin de 100.000 euro. Potrivit reglementării anterioare, suma de bani ce trebuia probată nu avea ca bază această estimare făcută de către solicitant, ea având o valoare fixă de 1.000.000 euro, la cursul de schimb valutar al Băncii Naționale a României valabil la data înregistrării cererii de acordare a licenței.

Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 2/2019 privind modificarea Regulamentului pentru acordarea autorizațiilor de înființare și a licențelor în sectorul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 34/2013 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 21 ianuarie 2019 și este aplicabil începând cu aceeași dată.

Actul normativ instituie, printre altele, dispoziții legale aplicabile operatorilor economici străini care au sediul social în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene, care, pentru a solicita acordarea de autorizații de înființare sau licențe, trebuie să aibă pe teritoriul României un sediu secundar stabilit pentru întreaga durată de valabilitate a autorizației de înființare sau a licenței, acest sediu secundar fiind necesar desfășurării activităților.

De asemenea, operatorii economici străini care au sediul social în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene care solicită acordarea licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale, poate desfășura aceste activități pe teritoriul României dacă deține o licență valabilă sau un astfel de document provenit de la autoritatea competentă din statul de proveniență și dacă declară că respectă normele tehnice și comerciale din România aplicabile acelei activități.

Printre celelalte modificări aduse de prezentul Ordin, se numără și posibilitatea depunerii documentației necesare acordării, modificării, suspendării sau retragerii autorizației de înființare sau licenței în format electronic purtând semnătura electronică a solicitantului, prin intermediul portalului pus la dispoziție de ANRE în acest scop.

asigurări, piețe de capital, pensii private - modificări legislative publicate în ianuarie 2019

Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 1/2019 privind evaluarea și aprobarea membrilor structurii de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie în cadrul entităților reglementate de Autoritatea de Supraveghere Financiară - aprobată de Consiliul ASF în data de 16 ianuarie, publicat pe website-ul ASF la 23 ianuarie 2019, care nu a fost încă publicat în Monitorul Oficial al României.

Prezentul regulament stabilește noi criterii și proceduri aplicabile de ASF și de entitățile reglementate pentru evaluarea și aprobarea/notificarea persoanelor propuse în structurile de conducere și pentru exercitarea funcțiilor-cheie. Prevederile prezentului regulament nu se aplică instituțiilor de credit, intermediarilor principali de asigurări (societăților de brokeraj), agenților de marketing care sunt persoane juridice și persoanelor juridice specializate în domeniul pensiilor private, agenților delegați care sunt persoane juridice, precum și fondurilor de garantare.

Prezentul regulament intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial și abrogă Regulamentul ASF 14/2015.

Aprobările/autorizările membrilor structurilor de conducere și ale persoanelor care dețin funcții-cheie emise anterior de către ASF rămân valabile. Cererile de aprobare transmise către ASF și nesoluționate până la intrarea în vigoare a prezentului regulament vor fi evaluate de ASF în conformitate cu dispozițiile în vigoare la data depunerii cererii.

Persoanele din conducere, personalul-cheie și ofițerii de conformitate sunt obligați să respecte prevederile noului regulament în termen de cel mult 90 de zile de la data intrării sale în vigoare. Persoana juridică trebuie să efectueze evaluarea conformității cu noile cerințe și dacă sunt necesare sau sunt făcute modificări în modul de organizare și politicile și procedurile de funcționare/afere, vor trebui să notifice sau să solicite ASF aprobarea modificărilor, după caz.

litigii și arbitraje - modificări legislative publicate în ianuarie 2019

Decizia Curții Constituționale nr. 874/2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a prevederilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu referire la sintagma "precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv", precum și a prevederilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 2 din 3 ianuarie 2019 și este aplicabilă începând cu aceeași dată.

Curtea a reținut că interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 52/18 iunie 2018 este contrară celor statuate prin Decizia Curții Constituționale nr. 369/30 mai 2017. Instanța supremă a interpretat că, deși dispoziția legală care suprimă în mod expres calea de atac a recursului în privința hotărârilor judecătorești pronunțate în cererile evaluabile în bani de până la 1.000.000 de lei inclusiv, a fost constatată ca fiind neconstituțională, aceasta continuă să fie aplicabilă tuturor litigiilor în curs, înregistrate pe rolul instanțelor anterior datei publicării deciziei de constatare a neconstituționalității. În aprecierea Curții, o asemenea soluție interpretativă are semnificația prelungirii în timp a efectelor unei norme constatate neconstituționale, cu consecința aplicării acesteia în cadrul proceselor în curs, fapt ce conduce la încălcarea dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, care consacră efectul imediat și general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale. Curtea a admis excepția de neconstituționalitate ridicată de Banca Comercială Română - S.A. din București, Societatea Cez Vânzare - S.A. din Craiova, Societatea Distribuție Energie Oltenia - S.A. din Craiova și a constatat că dispozițiile art 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, sunt neconstituționale. Curtea a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu referire la sintagma "precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv", precum și excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Banca Comercială Română - S.A. din București.

Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 24.04.2018 a fost pronunțată în cauza Ovidiu Cristian Stoica vs. Romania, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 42 din 16 ianuarie 2019 și este aplicabilă începând cu aceeași dată.

La originea cauzei se află o cerere îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Ovidiu Cristian Stoica ("Reclamantul"), a sesizat Curtea la 18 august 2012, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ("Convenția"). Reclamantul a susținut că instanța de recurs l-a condamnat în lipsa administrării directe a probelor, cu toate că fusese achitat în primă instanță pe baza aceluiași probe și că, astfel, nu a beneficiat de un proces

echitabil. La 14 mai 2013, capătul de cerere privind inechitatea procedurii penale sus-menționat a fost comunicat Guvernului și cererea a fost declarată inadmisibilă în ceea ce privește restul capetelor de cerere, în conformitate cu art. 54 § 3 din Regulamentul Curții. Curtea a admis cererea, hotărând că a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție și că această încălcare reprezintă în sine o reparație echitabilă suficientă pentru prejudiciul moral suferit de reclamant. Curtea a hotărât: **a)** că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, 2.300 Euro (două mii trei sute de euro), plus orice sumă care poate fi datorată cu titlu de impozit, convertită în moneda statului pârât, la rata aplicabilă la data plății, **b)** că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, această sumă trebuie majorată cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale.

Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 22/2018 privind examinarea recursului în interesul legii formulat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție referitor la interpretarea dispozițiilor art. 184 alin. (28) din Codul de procedură penală, respectiv dacă din durata pedepsei se deduce perioada în care suspectul sau inculpatul a fost internat într-o instituție de specialitate în vederea efectuării expertizei psihiatrice, indiferent de caracterul voluntar ori nevoluntar al internării, ori se deduce doar perioada internării nevoluntare, a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 47 din 18 ianuarie 2019 și este aplicabilă începând cu aceeași dată. Curtea a admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, stabilind că: *“În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 184 alin. (28) din Codul de procedură penală, din durata pedepsei se deduce perioada în care suspectul sau inculpatul a fost internat voluntar sau nevoluntar într-o instituție de specialitate, în vederea efectuării expertizei psihiatrice.”*

achiziții publice - modificări legislative publicate în ianuarie 2019

Instrucțiunea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 2/2018 privind ajustarea prețului contractului de achiziție publică/sectorială a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 11 ianuarie 2019, intrând în vigoare la aceeași dată.

Instrucțiunea are ca scop stabilirea condițiilor și modalităților de aplicare a prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice/sectoriale, respectiv Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, și O.U.G nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, în ceea ce privește modalitatea de ajustare a prețului contractelor de achiziție publică/sectorială.

Potrivit Instrucțiunii, prin ajustarea prețului contractului de achiziție publică/sectorială se înțeleg următoarele:

- a) revizuirea, respectiv aplicarea, la contravaloarea prestației efectuate de către contractant în conformitate cu obligațiile contractuale, a unui coeficient de ajustare, indiferent de apariția sau nu a uneia dintre situațiile imprevizibile prevăzute la art. 7 din Instrucțiune;
- b) actualizarea, respectiv aplicarea unui coeficient de actualizare a anumitor elemente constitutive ale prețului contractului, afectate de apariția uneia dintre situațiile imprevizibile prevăzute la art. 7 din Instrucțiune, chiar și în condițiile în care ajustarea prețului nu a fost prevăzută prin documentația de atribuire/contractul de achiziție publică/sectorială.

Totodată, Instrucțiunea precizează că actualizarea prețului contractului de achiziție publică/sectorială se bazează pe prevederile art. 221 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 98/2016, respectiv art. 240 alin. (2) din Legea nr. 99/2016, prin realizarea unei modificări nesubstanțiale a contractului, respectiv:

- a) modificarea introduce condiții care, dacă ar fi fost incluse în procedura de atribuire inițială, nu ar fi condus la selecția altor candidați decât cei selectați inițial sau acceptarea unei alte oferte decât cea acceptată inițial sau nu ar fi atras și alți participanți la procedura de atribuire;
- b) modificarea nu schimbă echilibrul economic al contractului de achiziție publică/sectorială în favoarea contractantului.

Instrucțiunea stabilește procedura aplicabilă atât în cazul revizuirii/ajustării prețului contractului de achiziție publică/sectorială, cât și actualizării acestuia, după cum urmează:

- **în privința revizuirii/ajustării prețului**, modul concret de ajustare a prețului contractului de achiziție publică/sectorială și/sau a unor elemente constitutive ale acestui preț trebuie să fie stabilit înainte de inițierea procedurii de atribuire a respectivului contract. În situația ajustării prețului contractului, semnarea unui act adițional la contract nu este necesară.

În cazul procedurilor în derulare sau în cazul contractelor în derulare, care au avut prevăzută ajustarea prețului contractului în documentația de atribuire (fie prin formula simplă, fie prin formula polinomială), contractantul

poate solicita, iar autoritatea contractantă va aproba, înlocuirea formulei de ajustare din contract cu formula de ajustare prevăzută la art. 5 din Instrucțiune, scopul acestei modificări fiind acela de a se reflecta mult mai corect în prețul contractului prețurile reale din piață. Această înlocuire de formulă, odată aprobată, va rămâne valabilă pe toată durata contractului, nefiind acceptată revenirea la formula inițială din contract din momentul schimbării până la finalizarea acestuia.

În vederea revizuirii prețului contractului de achiziție publică/sectorială, autoritatea/entitatea contractantă va trebui să introducă, atât în documentația de atribuire, cât și în contract, o formulă de ajustare/revizuire a prețului contractului (tipul formulei este stabilit la art. 5 alin. 2 din Instrucțiune).

- **în privința actualizării prețului**, aceasta se va realiza prin actualizarea elementelor de cost/preț care au suferit modificări, ori de câte ori se constată apariția unei situații imprevizibile, apărute oricând pe perioada derulării procedurii de atribuire și/sau pe perioada de îndeplinire a contractului, în cazul apariției unor împrejurări care lezează interesele comerciale legitime ale părților și care nu au putut fi prevăzute la data depunerii ofertei, respectiv a încheierii contractului.

Actualizarea prețului contractului de achiziție publică/sectorială se realizează odată cu semnarea contractului, dacă este cazul, și ori de câte ori se constată apariția unei situații imprevizibile (definite ca fiind acele evenimente, care fără a intra în sfera forței majore, nu puteau fi prevăzute în momentul depunerii ofertei, fiind mai presus de controlul părților contractante, care nu se datorează greșelii sau culpei acestora și care are ca efect crearea unei disproporții de prestații între părți, afectând interesele comerciale legitime ale uneia dintre acestea), indiferent de durata de îndeplinire a contractului. Art. 7 alin. (2) din Instrucțiune enumeră, în mod neexhaustiv, cazuri asimilate situațiilor imprevizibile care determină actualizarea prețului contractului.

În cazul apariției unei situații imprevizibile sau asimilate acestora (prevăzute la art. 7 din Instrucțiune), prețul va fi actualizat, fie odată cu semnarea contractului/acordului-cadru de achiziție publică/sectorială, fie ulterior, prin act adițional la acesta.

Instrucțiunea conține prevederi și în ceea ce privește contractele încheiate ca urmare a finalizării unei proceduri de atribuire inițiate în baza O.U.G. nr. 34/2006.

Nu în ultimul rând, sunt introduse dispoziții tranzitorii, stabilindu-se că: (i) prevederile Instrucțiunii se aplică procedurilor de atribuire și contractelor/acordurilor-cadru de achiziție publică/sectorială aflate în derulare la data publicării Instrucțiunii (11 ianuarie 2019), indiferent de legea care le este aplicabilă, precum și procedurilor de atribuire și contractelor/acordurilor-cadru de achiziție publică/sectorială ce vor fi încheiate după intrarea acesteia în vigoare; (ii) în cazul contractelor încheiate în temeiul O.U.G. nr. 34/2006, prevederile Instrucțiunii se aplică numai dacă ajustarea nu a fost acordată cu titlu de daune- interese.

Ordinul Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 2717/318/2018 privind revizuirea ratei de actualizare ce va fi utilizată la atribuirea contractelor de achiziție publică a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 18 ianuarie 2019, fiind aplicabil începând cu aceeași dată.

Ordinul prevede că, în conformitate cu metodologia de calcul al ratei care se utilizează pentru calcularea costurilor pe ciclul de viață al achiziției în cadrul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică/acordurilor-cadru ce au drept criteriu de atribuire "*costul cel mai scăzut*", aprobată prin Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții

VOICU FILIPESCU

Attorneys at Law

News in Laws – Buletin Legislativ Lunar
Februarie 2019

Publice și al președintelui Comisiei Naționale de Prognoză nr. 842/175/2016 privind aprobarea Metodologiei de calcul a ratei de actualizare ce va fi utilizată la atribuirea contractelor de achiziție publică, pentru anul 2019 se stabilește un nivel al acestui indicator de 5,6%.

Rata de actualizare mai sus menționată este utilizată în procesul de atribuire a contractelor de achiziție publică/acordurilor-cadru finanțate exclusiv de la bugetul de stat.

În cazul contractelor de achiziție publică finanțate din fonduri europene nerambursabile pentru care procedura de atribuire se inițiază în anul 2019, iar criteriul de atribuire este "*costul cel mai scăzut*", rămân aplicabile prevederile art. 5 din Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice și al președintelui Comisiei Naționale de Prognoză nr. 842/175/2016.

Pentru mai multe detalii în legătură acest material, vă rugăm nu ezitați să ne contactați.

Voicu & Filipescu SCA
Strada General Ernest Broșteanu nr. 31
Sector 1, București, Cod 010527
Tel: +40 21 314-02-00
Fax: +40 21 314-02-90
E-mail: office@vf.ro
Website: www.vf.ro

